

Repræsentantskabsmøde

10. april 2024

Nyt fra grundvandsgruppen

- Velkommen til Nanna Linn Jensen
- Desværre også et farvel til Trine

Pesticider i drikkevandsboringer i Skanderborg Kommune

Pesticidrester i 30 procent af Skanderborgs drikkevandsboringer

Ny opgørelse viser, at der i de seneste fem år fundet pesticidrester i 30 procent af de undersøgte boringer i Skanderborg Kommune.

 DEL ARTIKLEN

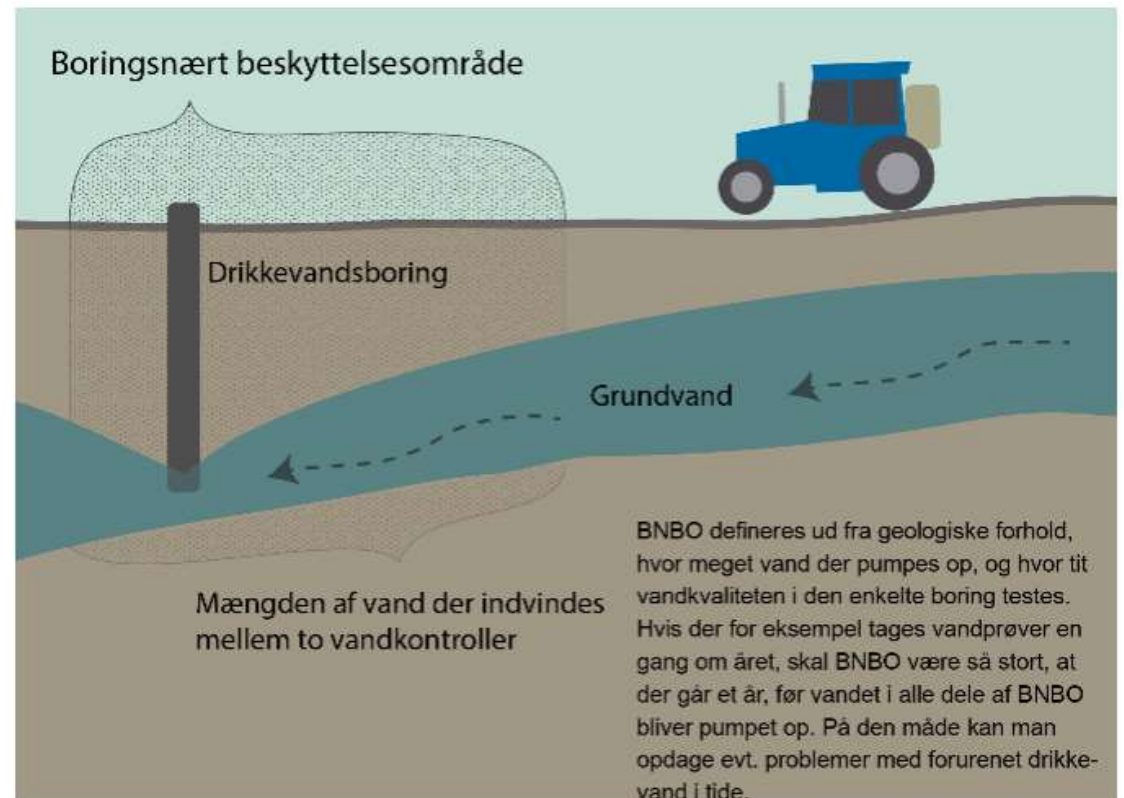
I Skanderborg Kommune, er der i perioden fra 2019 til 2023 fundet rester af pesticider i 28 af de i alt 94 aktive drikkevandsboringer, der er blevet undersøgt.

I en af prøverne er grænseværdien for drikke- og grundvand endda overskredet. Problemet er udbredt i hele landet. Siden 2019 er der fundet rester af pesticider i aktive drikkevandsboringer i 96 af landets 98 kommuner.

Siden 2020 er der fundet pesticidrester i mere end halvdelen af de undersøgte drikkevandsboringer.

Hvad er BNBO

- BNBO er nærområder omkring vandværks-boringer, hvor der vurderes at være et særligt behov for grundvandsbeskyttelse.
- BNBO beregningen er bl.a. baseret på, hvor meget vand, der oppumpes og hvor tit, der udtages prøver.
- BNBO er beregnet så der går et år før vandet i den yderste del af BNBO når frem til boringen.
- Derved kan man opdage evt. forurening i tide

Proces

Risikovurderinger udsendt til vandværkerne

- Der er for hvert BNBO, hvor indsats er vurderet nødvendig, udarbejdet en risikovurdering, hvor vi har set på følgende forhold;
 1. Kildeplads og indvindingsopland
 - Placering, geologisk sårbarhed og råvandskvalitet
 2. Vandværkets tekniske tilstand
 - Boringer, vandværksbygning, behandlingsanlæg, rentvandstank og pumper, hygiejne og ledningsnet
 3. Drikkevandskvalitet
 - Bakteriologi, Behandlingskrævende stoffer, nitrat og miljøfremmede stoffer, herunder pesticider
 4. Forsyningsikkerhed
 - Forsyningsevne og krav, antal vandbehandlingslinjer, adgangssikring og driftsovervågning, nødforbindelse

God	Ikke behov for særlig opmærksomhed
Jævn/acceptabel	Relevant at overveje forbedringer
Kritisk	Forbedringer skal laves, eller der skal træffes beslutning om at BNBO ikke skal beskyttes i henhold til BNBO akutplan

Møder mellem vandværker og Skanderborg Kommune

- Afholdt rigtig mange møde – både med enkelte vandværker og Hovedforsyningsområder
- På møderne er beskyttelsesbehov for de enkelte BNBO'er blevet drøftet

Hovedforsyningsområde Himmelbjerget

Vandværk	Beskyttelse	Begrundelse
Gl. Rye	Skal ikke beskyttes	Beliggende i by
Fuglebjerg	Skal ikke beskyttes	Plan om forbindelsesledninger mellem nabovandværker
Glarbo	Skal ikke beskyttes	Plan om forbindelsesledninger mellem nabovandværker

Hovedforsyningsområde Skanderborg

Vandværk	Beskyttelse	Begrundelse
Mesing	Skal ikke beskyttes	Plan om forbindelsesledninger mellem nabovandværker
Foerlev	Skal ikke beskyttes	Plan om forbindelsesledninger mellem nabovandværker
Hårby	Skal ikke beskyttes	Plan om forbindelsesledninger mellem nabovandværker
Fredensborgværket	Skal ikke beskyttes	Beliggende i by
Voerladegård	Skal beskyttes	
Gramværket, Syd	Skal beskyttes	Er allerede beskyttet i forhold til arealanvendelsen
Gramværket, Nord	Skal ikke beskyttes	Beliggende i by

Hovedforsyningsområde Hørning

Vandværk	Beskyttelse	Begrundelse
Stillingværket, Gl. Stilling	Skal beskyttes	
Stillingværket, Stilling	Skal ikke beskyttes	Beliggende i by
Gl. Hørning, Bjertrup	Skal beskyttes	Allerede beskyttet
Gl. Hørning, Møllevenget	Skal ikke beskyttes	Beliggende i by
Hørning St. By	Skal beskyttes	
Blegind	Skal beskyttes	
Adslev	Skal ikke beskyttes?	Beliggende i by

Hovedforsyningsområde Ejer Baunehøj

Vandværk	Beskyttelse	Begrundelse
Riis & Ejer	Skal beskyttes	
Tebstrup	Skal ikke beskyttes	Beliggende i by
Hylke St.	Skal ikke beskyttes	Plan om forbindelsesledninger mellem nabovandværker
Hylke & Brørup	Skal ikke beskyttes	Plan om forbindelsesledninger mellem nabovandværker

Hovedforsyningsområde Virring

Vandværk	Beskyttelse	Begrundelse
Virring, Gammelgårdsvej	Skal beskyttes	
Virring, Vitved Bakker	Skal ikke beskyttes	Ligger placeret lige op af gammel losseplads
Vitved	Skal beskyttes?	Er allerede beskyttet gennem arealanvendelse
Fruering	Skal beskyttes	
Gjesing	Skal beskyttes	Indsatsplan igang
Anebjerg	Skal beskyttes	Er allerede beskyttet gennem arealanvendelse

Hovedforsyningsområde Skanderborg Nord

Vandværk	Beskyttelse	Begrundelse
Låsby Korsvej	Skal beskyttes	Findes allerede indsatsplan
Høver	Skal ikke beskyttes	Beliggende i by
Storring	Skal beskyttes	
Galten, Låsbyvej	Skal ikke beskyttes	Beliggende i by
Galten, Ådalen	Skal beskyttes	
Skovby, Tinbæskoven	Skal beskyttes	
Skovby, Mjøn	?	Boring endnu ikke taget i brug
Skovby, Tinbækparken	Skal ikke beskyttes	Indhold af DMS i råvandet
Sjelle	Skal ikke beskyttes	Plan om forbindelsesledninger mellem nabovandværker
Herskind	Skal ikke beskyttes	Indhold af pesticid i råvandet
Stjær, Bakkeskoven	Skal beskyttes	
Stjær, Stenskoven	Skal ikke beskyttes	Meget lav ydelse på boringen
Stjær, Stjær By	Skal ikke beskyttes	Beliggende i by

Status på beskyttelsesbehov

Hovedforsynings- område	Vandværk	Omfang og lodsejere
Skanderborg	Voerladegård	2,5 ha., 4 lodsejere
Hørning	Stillingværket	4,7 ha., 2 lodsejere
	Hørning St. By	2 ha., 2 lodsejere
	Blegind	1,4 ha., 1 lodsejer
Virring	Virring, Gammelgårdsvej	2,1 ha., 3 lodsejere
	Fruering	1,2 ha., 2 lodsejere
Ejer Baunehøj	Riis & Ejer	2,4 ha., 2 lodsejere
Skanderborg Nord	Galten, Ådalen	2,0 ha., 3 lodsejere
	Storring	1,5 ha., 1 lodsejer
	Skovby, Tinbæskoven	1 lodsejer
	Stjær, Bakkeskoven	1,7 ha. 4 lodsejere

Igangværende/færdige
indsatsplaner:

- Låsby Korsvej
- Fiskerhusvej
- Lundhøjvej
- Gjesingværket

Allerede beskyttet via
arealanvendelse:

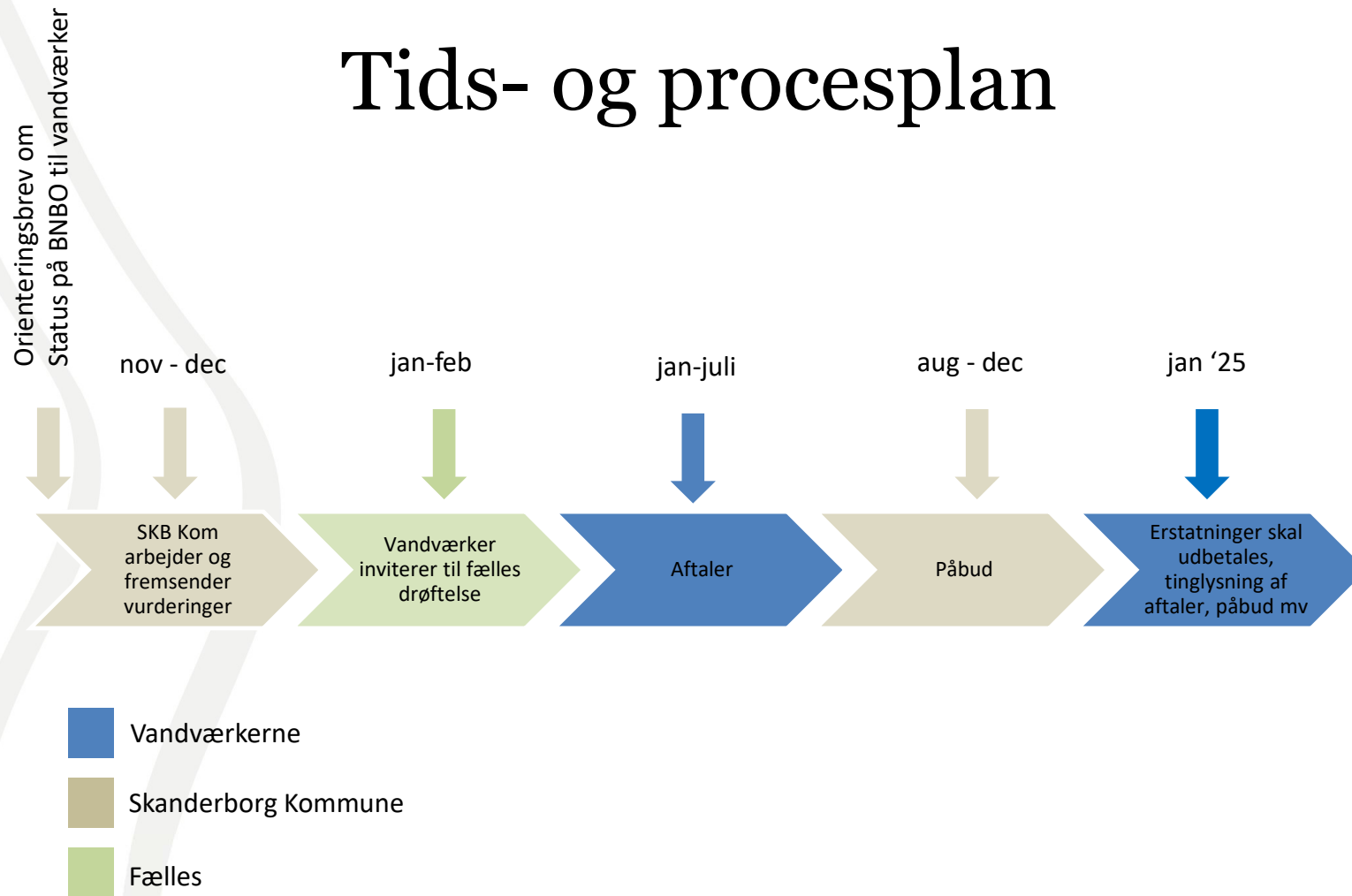
- Anebjerg
- Gl. Hørning, Bjertrup
- Gramværket, Syd
- Vitved

I alt **21,5 ha** og **25 lodsejere**

Hvordan sikres de øvrige vandforsyninger?

- Forbindelsesledninger
- Fælles kildepladser
- Øvrige samarbejder
- Fortsætte indtil, der er uafvendelige vandkvalitetsproblemer

Tids- og procesplan

BNBO Akutplan

- Vandforsyninger og lodsejere skal fortsat forsøge at indgå frivillige aftaler om ingen brug af pesticider i de BNBO'er hvor det er vurderet nødvendigt med beskyttelse
- Hvis det ikke lykkedes at indgå en frivillig aftale skal kommunen give påbud om ingen brug af pesticider i de BNBO'er hvor det er vurderet nødvendigt med beskyttelse
- Hvis lodsejerne lider et tab ved en aftale eller et påbud skal denne modtage en fuldstændig erstatning
- Det er vandforbrugerne som har fordel af beskyttelsen, som skal bekoste erstatningen
- Skanderborg Kommune indkalder snarligt til et møde med de berørte vandværker for at drøfte den videre proces

Evaluering

- Hvordan har de berørte vandværker oplevet processen?
- Kan risikovurderingerne bruges fremover som et værktøj mellem vandværkerne og Skanderborg Kommune?

Fagarrangementer

- Vi vil gerne sammen med jer arrangere 1-2 møder halvårligt med forskellige faglige temaer
- Første møde kommer til at handle om de miocæne grundvandsmagasiner af kvartssand og glimmersand – krydret med en ekskursion til Dansand i Addit og Voervadsbro, hvor disse lag ligger blottet
- Andre forslag kunne være;
 - Boringer og borearbejde
 - Geologi og grundvandsforhold
 - Grundvandskemi og drikkevandskvalitet
 - Pumper og pumpeteknik (evt. med virksomhedsbesøg hos Grundfos)
 - Videregående vandbehandling
 - Webaserede data
 - Etc. – har I nogen ønsker
- Hvad tænker I om det – er det noget I har lyst til at deltage i?